

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(УКРАЇНА)
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАНАНГ СКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(РЕСПУБЛІКА В'ЄТНАМ)
ВАРШАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**
(збірник матеріалів V Міжнародної науково-методичної конференції)

3-4 лютого 2022 р.

*Центр підвищення кваліфікації
та сучасних освітніх технологій*

Одеса ОНЕУ 2022

Збірник матеріалів V Міжнародної науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку» (м. Одеса, 3-4 лютого 2022 р.) Одеса: ОНЕУ, 2022. 390 с.

У збірник увійшли тези доповідей учасників конференції, які відповідають тематичній конференції та містять науково-методичні розробки з питань забезпечення якості вищої освіти.

У рамках роботи конференції представлені такі тематичні напрями:

- 1) ефективний менеджмент освітньої діяльності та інтелектуалізація праці науково-педагогічних працівників для забезпечення якості вищої освіти;
- 2) студентоцентричний підхід у навчанні: сучасні методичні викладавця, засоби та методи досягнення програмних результатів навчання;
- 3) інноваційні моделі розвитку науково-педагогічної компетентності викладачів у системі вищої освіти;
- 4) діджиталізація систем та технологій навчання в закладах вищої освіти в сучасних умовах.

Тези друкуються в авторській редакції.

Кирчатая И.Н. Цифровизація освітньої середовища та можливості професійної реалізації майбутніх фахівців	127
Йолкіна О.В. Шляхи удосконалення студентоцентричних підходів у навчанні в умовах дистанційної освіти	128
Рудіська О.В. Реалізація студентоцентричного підходу в умовах онлайн-навчання	131
Тарасевич Н.В. Індивідуальна траєкторія навчання студентів як форма реалізації особистісно-орієнтованого підходу	133
Смирнова Н.В. Індивідуалізація навчання як напрям формування soft skills здобувачів економічної освіти	135
Копя В.М. Формування особистої студентської парадигми збереження життя та здоров'я	138
Бойко О.С. Значення системи зворотного зв'язку у процесі студентоцентричного навчання	140
Селятина М.І., Ятвєцька Г.В. Умови формування соціальної компетенції молоді	142
Тринчук О.Б. Проблеми розвитку рівня критичного мислення студентів	145
Акімова Л.Н. До проблеми розвитку внутрішньої мотивації здобувачів вищої освіти гуманітарного профілю	148
Курганська Е.І., Случинська І.А. Лідерські якості та власні домінуючі як фактори впливу на вибір кар'єрної стратегії	152
Готліб І.Г. Актуальні питання методики викладання суспільних дисциплін в умовах розбудови сучасної вищої школи	155
Вітковська К.В. Переваги та недоліки студентоцентричного підходу при вивченні окремих дисциплін	158
Рингач Н.О. Вчити критичному і системному мисленню: виклик вищій школі в умовах пандемії COVID-19	159
Волохова І.С., Волохова М.П. Активні методи навчання у вищій школі	161
Галашова О.Г. Навчальна дискусія як метод формування навичок та умінь майбутніх фахівців з економіки у процесі спілкування іноземною мовою	163
Няньчук Н.Ю. Сучасні методики викладання: коучинг, фасилітація, менторство	165
Сидоров А.Г. Ігрові економічні симулятори, як засіб навчання	167
Пудичева Г.О. Використання сторітелінгу в викладанні економічних дисциплін	169
Ольвінська Ю.О., Самотосикова О.В. Формування фахових компетентностей під час самостійної роботи студентів	170
Сало Я.В. Форми та методи організації самостійної роботи студентів	172

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS ЗДОБУВАЧІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

Значення універсальних компетенцій працівника, чи, згідно західної термінології, Soft skills, на ринку праці останнім часом постійно зростає. Згідно досліджень компанії з міжнародного працевлаштування Wonderlic, майже 93 % опитаних роботодавців відзначили, що наявність Soft skills у кандидатів є важливим фактором при прийнятті рішення щодо їх найму на роботу [1]. Дослідження соцмережі LinkedIn засвідчили, що понад 57 % роботодавців soft skills цінуються навіть більше, ніж жорсткі професійні навички (Hard skills). Особливо цінуються ті працівники, які мають змогу легко і без опору адаптуватися до змін, швидко освоювати нові технології, бути креативними, слідкувати і помічати корисні тренди раніше від інших, а також пропонувати застосовувати їх у робочих процесах [2]. За результатами досліджень українського ринку праці, співвідношення важливості Soft skills до Hard skills склало 61% до 39% [3].

Soft skills є розумовими та міжособистісними компетенціями, які, на відміну від Hard skills, не піддаються кількісному виміру або сертифікації. У сьогодишніх тенденціях рівень розвитку Soft skills має переважне значення, ніж вузькі технічні (технологічні) навички Hard skills. оскільки навчити працівників Hard skills можна швидше, більш просто та менш витратно, ніж привити та відпрацювати у них Soft skills.

За оцінками Всесвітнього економічного форуму у Давосі, до 2025 р. 85 млн. робочих місць можуть бути витіснені через зміну розподілу праці між людьми і машинами. Проте може з'явитися ще більше робочих місць – 97 млн., які будуть більш пристосовані до нового розподілу праці між людьми, машинами та алгоритмами [4]. Більш широке впровадження технологій означатиме, що затребувані навички на різних робочих місцях зміняться протягом наступних п'яти років, а на основне місце стануть саме Soft skills.

Всесвітній економічний форум опублікував основні Soft skills, які цінуються сучасними роботодавцями та будуть потрібні для роботи через 5 років (рис. 1).

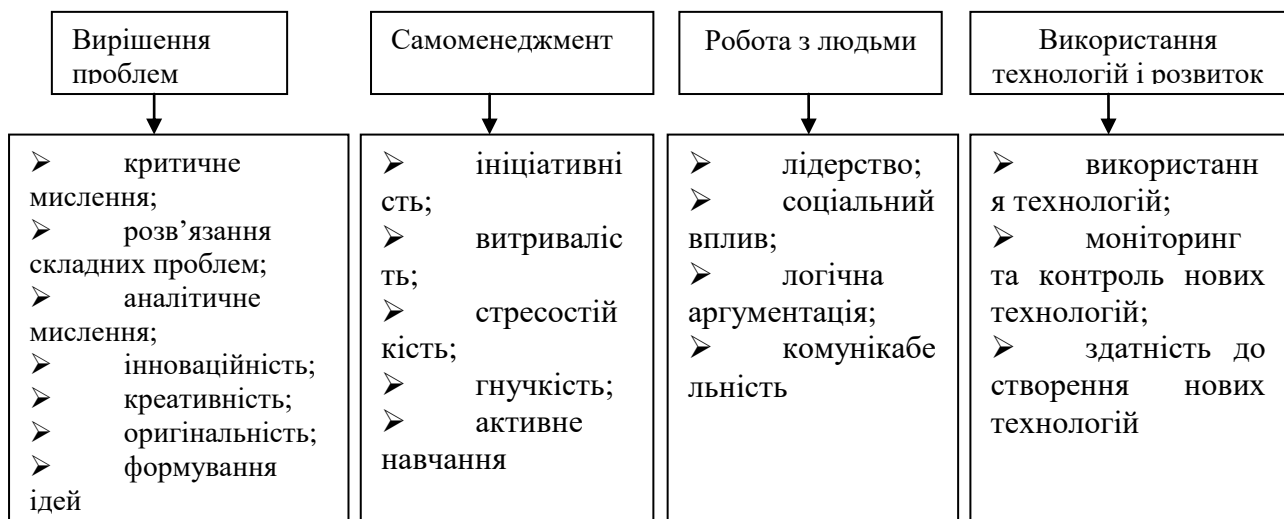

Рис. 1. Основні Soft skills, що будуть затребувані роботодавцями до 2025 р. (сформовано автором на основі [4])

Згідно даних опитування, представлених на Форумі, крім традиційних Soft skills, таких як організованість, креативність, вміння планувати, в 2020 р. додалися такі навички самоуправління, як активне навчання, стійкість, стресостійкість та гнучкість.

Очолують список Soft skills критичне мислення та здатність до комплексного вирішення складних проблем, які, на думку роботодавців, стануть найпопулярнішими протягом наступних п'яти років.

Особливо важливими такі навички є для здобувачів економічної освіти, оскільки в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів складність і комплексність проблем зростає не тільки на макро-, а й на макрорівні. З огляду на це, кожен заклад Вищої освіти економічного профілю змушений буде приділяти все більше уваги розвитку критичного мислення здобувачів та їх здатності до вирішення проблем. На нашу думку, основним напрямом формування даних навичок є індивідуалізація навчання за допомогою формування системи індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Узагальнюючи точки зору багатьох дослідників, можемо відмітити наступні характеристики індивідуальної роботи здобувачів:

- одна із форм організації навчального процесу;
- форма позааудиторної самостійної роботи;
- індивідуально-диференційована форма самоосвіти;
- засіб виконання студентами визначеної пізнавальної діяльності;
- особиста творча праця, що приносить плоди від певних розумових дій;
- самостійна пізнавальна діяльність здобувача, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувач за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі;
- засіб переходу від фіксованих форм знань до творчих та наукових;
- самостійна пізнавальна діяльність здобувача, спрямована на виконання конкретного індивідуального завдання, зміст якого повинен враховувати його інтереси і потреби.

Саме за допомогою індивідуалізації навчання можна досягти вершини піраміди навчання (рис. 2).

Рис. 2. Піраміда навчання (сформовано автором на основі [5])

Актуальність індивідуалізації навчання здобувачів зумовлене наступними факторами сучасного середовища навчання здобувачів:

- значні обсяги різноманітної інформації, які часто повторюються;
- швидкі зміни в інформаційному середовищі;
- швидкісне старіння інформації
- частина навчального забезпечення старого зразку, спрямованого на знання та розуміння;
- часто навчальний матеріал, викладений у підручниках та посібниках, не відтворює структури науки в цілому;

– швидке знецінення набутих раніше знань внаслідок виникнення нових технологій.

З огляду на це, за допомогою рис. 3 можемо запропонувати наступні форми індивідуальних навчальних завдань відповідно до їх поділу на навчально-пошукові, навчально-творчі та навчально-дослідні [5].

Рис. 3. Форми індивідуальних навчальних завдань здобувачів економічної освіти (сформовано автором на основі [5])

Індивідуалізація навчання при формуванні Soft skills необхідна, в першу чергу, тому, що вона спрямована на поступовий перехід від репродуктивного рівня пізнання до більш складних форм пізнавальної діяльності та засвоєнню теоретичного матеріалу на творчому та науковому рівні, що забезпечить такі навички як критичне та аналітичне мислення; інноваційність, креативність, оригінальність.

Список використаних джерел:

1. Hard Facts About Soft Skills. An actionable review of employer perspectives, expectations and recommendations. 2016. URL: http://docs.wixstatic.com/ugd/cceaf9_ec9ed750296142f18efdd49f4930f6d3.pdf
2. Soft skills. М'які навички для успішної кар'єри майбутнього. 30.04.2021. URL: <https://taslife.com.ua/blog/soft-skills>
3. ТОП-10 надпрофесійних навичок сьогодні. 29.09.2019. URL: https://stud-point.com/blog/tsikavinky_vid_-stud-point/top-10-soft-skills/
4. The Future of Jobs Report 2020. The Jobs Reset Summit 20-23 October 2020. 20.10.2020. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf
5. Зінченко В.О. Студент і науково-дослідна робота. Рідна школа. 2001. № 2. С.12.